

A VILLÁNYI-UT fái kiszökdültek, s az új leveleknek olyan üde, bátortalan zöld színük van, mint az első tavaszi fünek. Most már jól esik a séta. Szekrénybe kerülnek az átmeneti kabátok, a ballonok és a kalapok. — A hosszú tél után végre tavasz lett.

Délutánonként megelevenednek a sétányok, terek. A Villányi-úton most különösen sokan keresik fel az épülő új lakónegyedet, s az Agrártudományi Egyetem és a leánygimnázium hallgatói naponta többször is elolvassák az építkezés bejárata fölé írt szavakat: „Kormányprogramunk keretében ezen a munkahelyen 400 lakás épül.”

Itt most kezdenek hozzá az építkezéshez. Eppen hogy elkészültek a felvonulási épületek, falaik még egészen frissek. A nemrégén még üres, kopár „grundon” azonban transzportörök dolgoznak és teherautók szállítják a téglát, cementet reggeltől estig.

A Villányi-út igazi „nevezetessége” azonban távolabb van: a 61-essel a következő megállóig el kell mennie annak, aki látni akarja az új, befejezés előtt álló lakónegyedet. Itt a kapun a következő jelmondatot olvashatjuk: „Párosversennyel előre a 40.000 új lakásért, az életszínvonal emeléséért.”

AMIKOR a kormány programját megismerjük, többen kételkedtek, bizonytalankodtak. Némiképpen a program végrehajtásában. Sokan lehetetlennek tartották azt, hogy képesek leszünk megvalósítani azokat a feladatokat, amelyeket a kormányprogram kitűzött. Ma már a kishitűek is látják azt, hogy pontról pontra megvalósul Nagy Imre elvtárs emlékeztető beszéde. — A magyar dolgozók milliói következetesen küzdenek azért, hogy a kormány valóra válthassa adott szavát.

Ezért fáradoznak itt az építkezés dolgozói is. Július 1-én át akarják adni az elkészült lakásokat azoknak, akiknek erre a legnagyobb szükségük van.

A lakótömb nyolc háromemeletes épületből áll, s összesen 164 két- és háromszobás lakás épül itt. A falak még csupaszok, a téglák piros oldala látszik, s az ablakok üvegén nagy fehér foltokban áll a habarcs, a mész. (Két hónap múlva már tükröfényesen csillognak majd, szerkesztőnk a nap sugarait és mögöttük színes függönyök őrzik a szobák hívósságát.)

1953 JÚNIUSÁBAN, tehát nem egészen egy évvel ezelőtt kezdődött el itt a munka. Az építőipari minisztérium Petes Varga Vilmos mérnököt bízta meg az építkezés vezetésével. — Az eltelt hónapok alatt sok kemény harcot kellett vívnia hideggel, munkaerőhiánnyal és egyéb száz akadállyal, de Petes elvtárs nem olyan ember, aki egykönnyen elkedvetlenedik.

Nem ő mondja el ezeket, hanem Molnár Balázs, az építkezés üzembizottsági titkára. Az emberek jól ismerik őt. Naphosszat járja az épületeket és naponta legalább egyszer minden munkahelyen megfordul. Ezt teszi az építkezés vezetőmérnöke, Petes elvtárs is.

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás:

ÚJ LAKÓNEGYED

ÉPÜL

954. v. 10.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy:

725. 095. 13.

Idő:

1954. 9.

Személy:

Helyszám:

Furcsa, jó érzés lesz úrrá azon, aki az építkezést nézi. Kívülről már nem sokat látni, az állványok régen eltűntek, a munka dandárja most a lakásokban folyik. Az építők belülről vakolják a falakat, hogy minél előbb a festésre kerülhessen a sor. Akkor aztán átadják a munkahelyeket azoknak, akik a színekkel, mintákkal barátságossá varázsolják a szobákat.

A VAKOLÁS az építkezések egyik legkörményesebb, legtöbb fáradtságot igénylő munkája. — Így volt ez addig, míg a habarcsot kézzel kellett szállítani az építőknek. A villányi lakótömb dolgozói azonban gép segítségével végzik ezt a munkát. A habarcsot csöveken keresztül gép nyomja fel a munkahelyekre és nincsen szükség arra, hogy a segéd munkások ládában szállítsák fel. Nehéz dolog lenne teherrel naponta tizenöt-ször, húsz-ször, vagy többször is megjárni a három emeletet. Jó segítő-társ tehát a gép. Megkíméli az emberi erőt, másodszorban pedig feleslegessé teszi több ember munkáját.

A brigádok — az építők kivétel nélkül mind brigádokban dolgoznak — gyorsan haladnak a munkával. Különösen a vakolóról kell beszélni. Tudják, hogy most már nagy mértékben tőlük függ, hogy a lakások július elsejére beköltöztethető állapotba kerüljenek. Közülük nem egy eleinte még idegenkedett a vakológéptől. Nem hitték azt, hogy ugyanolyan egyszerűen lehet vele a falra szórni a maltát, mint emberi erővel, kanállal (vagyis „fandlival”) — ahogyan ezt a kőművesek nevezik. Amikor azonban órával megmérték, hogy egy négyzetméter mennyi idő alatt vakol be a gép, s mennyi idő alatt az ember — egy pillanat alatti megbarátkoztak a „vakolomásinával”. — A gép megbízható és fáradhatatlan.

AZ ÉPÍTŐK is természetesen kongresszusi munkaversenyben vannak egymással. — A kongresszusi verseny az életszínvonal emelésének versenye — tudják ők jól, s tudják azt is, hogy a kész épületekkel közvetlenül szolgálják majd a dolgozók jólétét, az életszínvonal emelését.

Molnár elvtárs, az üzemi bizottság titkára elmondja, hogy akármennyire is kell sietni az építkezés befejezésével, a minőség kérdése állandóan napirenden szerepel. Az építőmunkások minőségileg és mennyiségileg kifogástalan munkát akarnak végezni. Nem szeretnék ha leállólakolat, rosszul behelyezett ajtókeret vagy csorba lépcsők, beázó tetők miatt emlegetnék őket a házak jövődőlakói...

Belülről sivárok, kopárak az épületek, mindent vastagon borít a mész, a homok, de azt

látni, hogy az építők kifogástalanul tesznek eleget feladatuknak. Az emberek egymásra is vigyáznak, örködnék a minőség felett, s hamar kibruólják a brigádokból azt, aki nem hajlandó pontos, lelkiismeretes munkát végezni.

AZ ÉPÍTKEZESEN segéd munkás- és vakolóbrigádok dolgoznak most legnagyobb számban. De van egy komplex-brigád is, mint Kalmár elvtársé. Itt a segéd munkások és a szakemberek egy elszámolásban vannak. — Bevált ez a módszer? — Kalmár elvtárs azzal felel erre, hogy így a segéd munkások jobban kereshetnek, s ami a szakmunkásoknál veszteség, az a kollektív szellem erősödésében nyereséget jelent. — Tehát jól bevált! Egy-két brigád még idegenkedik ettől, pedig erre igazán nincsen ok. Példának elég ez: Kalmár elvtárs és a többi szakmunkások havi keresete 1500, a brigádba tartozó segéd munkásoké pedig 1000 forint körül van. — Ami pedig a kollektív szellemet illeti — valóban igaza van

Kalmár elvtársnak: Kevés brigád dicsekedhet olyan összeforrottsággal, olyan állandó jó hangulattal, s nem utolsósorban olyan eredményekkel, mint az övé. — A legutóbbi dekádát a brigádba tartozó tizen-négy fő 153 százalékos eredménnyel zárta.

A kapunál elhelyezett eredmény táblán is megtaláljuk a brigád nevét. Utánuk a Szebenyi-brigád következik 139 százalékos eredménnyel. A segéd munkás csoportok közül Kovács Gizel-lék emelkednek ki 112 százalékos dekádát-lag-al.

MIT JELENTENEK ezek a számok? — Annak, aki egyszerűen csak egy programnak s nem az új, boldogabb élet biztosítékának tekint a kormány célkitűzéseit — nem jelent egyebet pusztán számoknál, pusztán eredményeknél. De azoknak a millióknak, akik nap mint nap fáradhatatlanul küzdenek az ország gazdaggá, virágzóbbá tételéért, azoknak a fiatal pároknak, azoknak a sokgyermekes családoknak, akik közül naponta nem egy áll meg az építkezés előtt, azoknak valóban az új életet jelenti. Azoknak a számok arról beszélnek, hogy hamarosan felépül országunkban az a 40.000 lakás, amire most égetően szükség van.

— Milyenek lesznek a lakások? — kérdezik az építőket naponta. Bármelyik meg tudja mondani. — Vegyük először kívülről az épületeket. Az első emelet magasságáig kölapok borítják majd a világos színű falakat. Az ablakkeretek is valószínűleg vidám színt kapnak. Minden szoba parkettes lesz, a fürdőszobákban embermagasságig fehér csempét raknak. Lesz hideg-, melegvíz-, gázszolgáltatás és központi fűtés. (Az udvart

árkok szabdalják keresztül-kasul; már fektetik a különböző vezetékeket, csatornákat.)

HA AZ ÉPÜLETEKET nézzük, nehéz elhinni, hogy mindez nyolc hónappal ezelőtt mégcsak tervdrajz volt. De ha beszélünk az építőkkal és meghallgatjuk a nyolc hónap történetét, könnyen elhisszük, hogy a még hátralévő munkákkal július 1-re elkészülnek.

— Kik kapják a lakásokat? — Biztosan ez a kérdés érdekel mindenkit legjobban. — Igen sok igénylés, kérelem van már a kerületi tanácsnál — tehát elsősorban azokat, akiket legjobban megillet. De kapnak lakásokat a kerületi üzemek, s maguk a lakótömb létrehozói, az építők is.

Nemsokára gyermekek zivajától lesz hangos az új lakótömb, az ablakokba virágok kerülnek, s minden bizonnyal facsemeték és virágoskertek szépítik majd az udvart is. Talán még a hintáról sem feledkeznek meg azok, akik a százhatvan-négy lakást a dolgozóknak átadják.

VISSZAFELEJÖVET a Móricz Zsigmond-kör-térre újból meg kell állni egy-két percre az Agrár-tudományi Egyetem előtt, szemben azzal a területtel, ahol most 400 lakás építése kezdődik. Itt nincsen ugyan semmi látványosság, mégis úgy érzi az ember, hogy sokat, nagyon sokat látott. A képzelet máris magasba emelte a modern lakó-épületeket, amelyekben nem lesznek egészségtelen, sötét kis odúk, barátságtalan, zord folyosók és átkosemlékű „hátsólépcsők”. Aki azelőtt járt régi „úri” bérházban, tudja, mit jelent ez: „A főlépcsőn cselédek és kutyák nem közlekedhetnek”. — Az a munkásasszony, aki cselédkorában csak a hátsólépcsőn cipelhette fel „úrnőjének” a meg-rakott kosarakat, holnap talán az itt épülő lakások valamelyikében gondol majd arra, hogy még jobb munkával kell segítenie a dolgozók államát, a szabad, boldog országot.

CSENGETVE, GYORSAN züg el a 61-es „stuka”-kocsija. A „Szent Imrevárosi plébánia-templom” előtt megállunk egy pillantra. Valahogyan, véletlenségből észrevesszük azt a fel-írást, ami a bejáratot díszíti. Ez áll itt kőbe vésve: „Bizzatok, én legyőztem a világot. Szt János, 16, 33.” Önkéntelenül is összehasonlítjuk ezt azokkal az egyszerű, nem hívalkodó, de any-nyi akaratot, annyi győzelmet, annyi törekvést hirdető szavakkal, amelyeket mindkét építkezés-nél olvashattunk. Összehasonlítjuk, aztán tovább-menve arra gondolunk, hogy mi, akik nemcsak akarjuk, de segítjük is a haza szebbé-tételét, az élet, mindnyájunk életének boldogabbá, könny-nyebbé alakítását, nagyon nagyon bízunk az ösz-szefogásban, a szabad ország lakóinak erejé-ben. Mi mérnökeink agyában, esztergályosaink ügyességében, bányászaink hősi küzdelmében, dolgozó parasztjaink fáradhatatlan kezében bi-zunk. Ezek a kezek egy munkáskézzé, s ha kell egy ökölle forrnak össze. — Mi ebben bízunk, s ezért is győzünk le minden, de minden nehéz-séget!